

God praksis for kreditinstitutters styring af miljø- og klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold på kreditområdet

Finanstilsynet har i den senere tid været i dialog med en række især større penge- og realkreditinstitutter om deres håndtering af miljø- og klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG-forhold), der kan påvirke kreditrisikoen på udlån mv. ESG er nærmere beskrevet i boks 1.

Dette notat sammenfatter Finanstilsynets observationer og vurderinger fra dialogen.

Der er de senere år i EU og Danmark vedtaget meget ny regulering på ESG-området, som påvirker institutternes kunder. Dette kombineret med ændringer i adfærd hos bl.a. forbrugere og virksomheder har medført, og vil også fremover medføre, betydelige ændringer på området. I lighed med andre store samfundsudviklinger påvirker også denne transformation kreditinstitutters kreditrisiko.

1. Ledelsesbekendtgørelsens krav

Bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. (ledelsesbekendtgørelsen¹) har i december 2020 og juni 2021 fået tilføjet krav om, at penge- og realkreditinstitutter skal tage højde for ESG-forhold i deres ledelse og risikostyring.

Reglerne om ESG i ledelsesbekendtgørelsen er indsat som krav til institutternes risikostyring. Det betyder, at institutterne bør integrere ESG-forhold, der kan påvirke kreditrisikoen, i den eksisterende kreditpraksis, på samme måde som de indarbejder øvrige forhold, der kan påvirke kreditrisikoen.

Ledelsesbekendtgørelsen lægger dermed ikke op til, at ESG-forhold skal behandles anderledes end andre forhold, der har betydning for kreditrisiko. ESG-

Boks 1: Hvad er ESG?

E, S og G står for Environmental, Social og Governance. Nedenfor er eksempler på ESG-forhold hos institutternes kunder, som kan påvirke institutternes tabsrisiko på udlån mv.

Miljø- og klimamæssige risici er relateret til miljøforhold og klimaforandringer. Det kan være ændringer i regulering, beskatning eller teknologi indenfor miljø- eller klimaområdet, som øger kundens investeringsbehov eller løbende udgifter. Det kan også være en faldende efterspørgsel efter kundens produkter på grund af en ændret forbrugertendens. De fysiske klimaforandringer kan også medføre lavere priser på kundens aktiver som følge af f.eks. højere oversvømmelsesrisiko for ejendomme eller faldende indtjening i landbruget pga. mere ekstremt vejr.

Sociale risici knytter sig til kundens sociale forhold. Det kan bl.a. være, hvis kunden eller kundens samarbejdspartnere bruger børnearbejde, eller hvis de ikke har tilstrækkelige foranstaltninger, når ansatte udsættes for sundhedsskadeligt eller farligt arbejde.

Ledelsesmæssige risici omfatter bl.a., at kunden eller kundens samarbejdspartnere opererer i lande med betydelig korruption. De omfatter også, at etik og moral hos kundens ledelse afviger fra samfundets forventninger til en ansvarlig ledelse. Disse forventninger rækker ofte udover de juridiske forpligtelser.

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2022/1103>

forholds påvirkning af kreditrisici er dog nævnt eksplicit i bekendtgørelsen for at betone, at de ikke bør undervurderes. Institutterne bør være opmærksomme på påvirkningen fra både de iboende ESG-risici og kundernes styring af dem.

Ledelsesbekendtgørelsen begrænser ikke institutternes mulighed for at påtage sig ESG-relaterede kreditrisici, så længe den samlede kreditrisiko er forsvarlig. Reglerne omfatter krav på ESG-området til instituttets bestyrelsesgodkendte politikker, beslutningsgrundlaget ved bevillinger, værdiansættelsen af sikkerheder og klassifikationen af bæredygtig finansiering. De er beskrevet nærmere i det følgende.

Reglerne i ledelsesbekendtgørelsen er en udmøntning af punkterne 27 og 56-59 i retningslinjer om ESG-risici i ”EBA Guidelines on loan origination and monitoring²” fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA).

Ledelsesbekendtgørelsen betragter ikke ESG-forhold, som kan påvirke kreditrisikoen, som en selvstændig risikotype, og de bør ikke behandles anderledes end andre forhold, som også kan påvirke kreditrisikoen. Det betyder, at alle regler om kreditrisici er relevante for ESG-forhold, der kan påvirke kreditrisikoen, selvom det ikke er nævnt i forbindelse med de pågældende regler. Det gælder f.eks. regler om koncentrationer af risici, løbende overvågning, den risikoansvarliges overvågning, kontroller og intern rapportering.

Mange institutter har planlagt eller gennemført aktiviteter, som skal forbedre deres ESG-profil og dermed deres indvirkning på omverdenen. Det kan f.eks. være sænkning af instituttets energiforbrug, men ikke instituttets kunders energiforbrug. Aktiviteter, hvis hovedformål er at forbedre instituttets egen ESG-profil, er ikke en del af instituttets kreditrisikostyring og bør generelt være tydeligt adskilt fra instituttets tilgang til kundernes ESG-relaterede kreditrisici.

Erfaringerne med især større institutters håndtering af bestemmelserne i ledelsesbekendtgørelsen er beskrevet i det følgende. Boks 2 indeholder en sammenfatning af områder, hvor institutterne har forbedringspotentiale og bør være opmærksomme. For hvert punkt fremgår i parentes nummeret på det afsnit, hvor området er uddybet.

---

²https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Guidelines/2020/Guidelines%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring/884283/EBA%20GL%202020%2006%20Final%20Report%20on%20GL%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring.pdf

Boks 2: Sammenfatning af fokusområder

Institutterne bør være opmærksomme på disse forhold:

1. Aktiviteter, hvis hovedformål er at forbedre instituttets ESG-profil og dermed indvirkning på omverdenen, er ikke en del af instituttets kreditrisikostyring og bør generelt være tydeligt adskilt fra dets tilgang til kundernes ESG-relaterede kreditrisici (1).
2. Institutet bør have identificeret alle ESG-relaterede kreditrisici, der kan være væsentlige for instituttet, og have rangordnet dem efter deres kreditrisikomæssige betydning (3.1).
3. Det bør fremgå af kreditpolitik og forretningsgange, hvilke væsentlige ESG-relaterede kreditrisici instituttet ønsker og ikke ønsker at finansiere, og hvilke eventuelle betingelser instituttet kræver opfyldt for at yde finansieringen (3.1).
4. Kreditindstillingerne bør indeholde en analyse af eventuelle væsentlige ESG-relaterede kreditrisici ved kunden. For at sikre identifikation af de relevante risici og ensartethed i tilgangen til vurderingen på tværs af medarbejdere kan analysen af den enkelte kunde ske gennem et internt værktøj. På dette område er der dog på nuværende tidspunkt behov for forbedringer i institutterne. Hvis en kundes forventede positive udvikling påvirker instituttets ønske om at tilbyde finansiering, bør instituttet også have en dækkende analyse af kundens omstillingsplan og følge op på den (3.2).
5. Ved bevillinger til kunder med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici bør det fremgå af kreditindstillingen, hvad de konkrete risici er, og hvorfor bevillingen alligevel sker (3.3).
6. Institutet bør basere bevillingsgrundlaget og analyser af kunder med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici på troværdige ESG-data (3.4).
7. Institutet bør være opmærksomt på væsentlige ESG-relaterede kreditrisici ved kundernes stillede sikkerheder (3.5).
8. Institutet bør kontrollere væsentlige ESG-relaterede kreditrisici, risikostyringsfunktionen og intern revision bør henholdsvis overvåge og revidere området, og ledelsen bør modtage rapportering (4).
9. Institutet bør sikre, at den del af dets finansiering, der omtales som bæredygtig, reelt også er det (5).

Det afhænger bl.a. af instituttets størrelse og forretningsmodel, hvilke foranstaltninger der er tilstrækkelige til, at det drives betryggende, og at ledelsesbekendtgørelsen overholdes. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2 og gælder også for ESG-relaterede kreditrisici. Selvom det betyder, at kravene til mindre institutter dermed alt andet lige er mindre end til større institutter, hvad angår bl.a. datagrundlag, analyser og intern rapportering, gælder de dog for alle – og mindre institutter skal naturligvis også være opmærksomme på ikke at påtage sig for store risici. Det er ikke kun instituttets størrelse, som er afgørende for omfanget af kravene. Kravene stiger i takt med omfanget af instituttets forretningsomfang til kunder med væsentlige ESG-risici. Alle institutter bør derfor have analyseret, hvilke ESG-relaterede kreditrisici der er væsentlige for dem, og have taget konkret stilling til dem i deres kreditpolitik og forretningsgange.

2. Finanstilsynets øvrige offentliggjorte notater om ESG mv. på kreditområdet

Finanstilsynet har tidligere undersøgt og offentliggjort, hvordan de største institutter i deres regnskaber foretager ledelsesmæssige skøn, der afspejler

forventninger til klimalovgivning for landbruget³. Institutterne skal naturligvis ved kommende ledelsesmæssige skøn og øvrige nedskrivningsopgørelser tage højde for de nye oplysninger om klimalovgivning mv., der er på det pågældende tidspunkt.

Finanstilsynet har også offentliggjort et notat med erfaringsopsamling om klimastress i finansielle virksomheder⁴. Det er baseret på en undersøgelse af klimarelaterede finansielle risici og klimastresstest, som Finanstilsynet har gennemført sammen med en række finansielle virksomheder.

Derudover har Finanstilsynet offentliggjort et notat om ESG i IRB-modeller til opgørelse af kreditrisiko⁵.

Endelig har Finanstilsynet offentliggjort et notat om, hvordan en række kreditinstitutter forholder sig til finansiering af vedvarende energiproduktion⁶. Notatet omhandler ikke institutternes håndtering af ESG-forhold, men hvordan de kan undgå at tage for store kreditrisici ved finansieringen af vedvarende energiproduktion, som er et eksempel på en ESG-mæssigt attraktiv aktivitet. Det fremgår af notatet, at institutterne generelt er opmærksomme på risikoen ved at tage for store kreditrisici for at opnå en bæredygtig profil.

3. Finanstilsynets observationer af integration af ESG-relaterede kreditrisici

Der er stor forskel på omfanget af institutternes ESG-arbejde på kreditområdet, og de er på forskellige stadier i deres udvikling. Nogle har allerede for flere år siden udviklet både forretningsgange og værktøjer, mens andre først for forholdsvis nyligt har påbegyndt arbejdet. Fælles er dog, at institutterne generelt arbejder aktivt med udvikling af området og anerkender det som vigtigt. Finanstilsynet finder, at institutterne fortsat bør prioritere området. Ingen institutter med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici bør afvente mere detaljeret regulering fra EU, bedre datakvalitet eller bedre opgørelsesmetoder, før de videreudvikler deres integration af ESG på i kreditområdet. Det er en bedre fremgangsmåde at fortsætte det igangværende arbejde, løbende gøre sig brugbare erfaringer og korrigere, når det er relevant.

Udviklingsarbejdet med integration af ESG på kreditområdet er i høj grad forankret i institutternes kreditafdeling. Typisk deltager kreditafdelingen også i et internt tværfagligt forum, hvor bæredygtighedsarbejdet på tværs af organisationen bliver koordineret.

---

³https://www.finanstilsynet.dk/nyheder-og-presse/nyheder-og-pressemeddelelser/2024/jun/ledelses-messige_skon_klimalovgivning_10624

⁴ https://www.finanstilsynet.dk/Media/638551547593411294/Offentligg%C3%B8relsesnotatKlimastress_280624.pdf

⁵ www.finanstilsynet.dk/notat-om-esg-i-IRB

⁶https://www.finanstilsynet.dk/media/52949/Undersøgelse_af_finansiering_af_vedvarende_energiproduktion.pdf

3.1 Kreditpolitik og forretningsgange

Bestyrelsens kreditpolitik skal indeholde retningslinjer for de kreditrisici, der udspringer af ESG-forhold, og som instituttet ønsker at påtage sig. Det fremgår af ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3. Bestemmelsen er suppleret i ledelsesbekendtgørelsens bilag 1, nr. 1 og 2. Her fremgår det, at kreditpolitikken skal udformes på en måde, så den fremmer en forståelse og en adfærd i organisationen, som sikrer, at kreditgivning foretages under hensyntagen til ESG-forhold. Kreditpolitikken skal indeholde principper for typen og omfanget af kreditrisici, herunder principper for, hvordan det sikres, at kreditbeslutninger i tilstrækkeligt omfang tager højde for de ESG-risici, som kunden er udsat for.

Det fremgår af det følgende, at kreditpolitikker og forretningsgange på nuværende tidspunkt indeholder få restriktioner eller grænser for finansiering af ESG-relaterede kreditrisici. Det skyldes bl.a., at institutterne er begyndt at håndtere nogle af disse risici og vil tilføje flere, efterhånden som de får opbygget erfaring. Institutterne bør konkretisere ESG-relaterede kreditrisici yderligere i deres kreditpolitik og forretningsgange.

På nuværende tidspunkt indeholder nogle få institutters kreditpolitik restriktioner i forhold til finansiering af kunder med aktiviteter indenfor fossile brændstoffer som olie og gas. Det fremgår f.eks. af en kreditpolitik, at det pågældende institut ikke yder finansiering til selskaber, der er involveret i undersøgelse, indvinding eller produktion af fossile brændstoffer. Kreditpolitikken beskriver herefter nogle få undtagelser, som er uddybet objektivt. Instituttets tilgang til disse kunder er dermed konkret og operationel.

Der er kun tale om et lille antal kunder med disse aktiviteter. Det er dog samtidig en sektor, som står overfor betydelige omstillingsrisici. Ud fra en risikobaseret tilgang kan det være rigtigt at starte med de sektorer, som er mest eksponeret overfor fysiske risici eller omstillingsrisici. Tilsvarende er institutterne ud fra en risikobaseret tilgang startet med ESG-vurderinger af erhvervskunder fremfor privatkunder – og med store kunder fremfor små kunder.

Institutterne kan dog kun arbejde risikobaseret, hvis de indledningsvis har identificeret alle ESG-forhold, der kan være væsentlige for deres kreditrisici, og rangordnet dem efter deres kreditrisikomæssige betydning. Hvad nærmere angår de miljø- og klimamæssige risici, kan analysen f.eks. tage udgangspunkt i CO₂e-udledning og påvirkning af vand- og havressourcer, biodiversitet og økosystemer.

Et institut har også specificeret nogle ESG-risici, som kun kan bevilges af udvalgte medarbejdere i kreditkontoret. Hvis engagementet er stort, skal det bevilges af direktion eller bestyrelse. Beløbsgrænsen for, hvornår bestyrelsen skal bevilge, er dog væsentligt lavere end i andre sager. De specificerede risici omfatter f.eks. kunder, som har været involveret i krænkelser af en lokalbefolknings landområde, kunder, der er involveret i udvinding af råmaterialer fra omstridte områder, og kunder, som har aktiviteter indenfor atomvåben, kulmine-drift eller tobak. Instituttet mangler konkrete retningslinjer for de udvalgte

medarbejderes vurdering af disse kunder, og restriktionerne omfatter kun få ESG-forhold af betydning for kreditrisikoen.

Finanstilsynet finder, at det tydeligt bør fremgå af kreditpolitikken, hvilke væsentlige ESG-relaterede risici instituttet ønsker og ikke ønsker at finansiere. Hvis instituttet kun fravælger finansiering af få kunder, så bør det have sandsynliggjort, at dets kunder ikke har andre væsentlige ESG-relaterede kreditrisici, eller have afklaret, hvorfor det ønsker alligevel at finansiere dem.

For langt størstedelen af institutternes kunder, som ikke tilhører de ovenfor nævnte grupper, indeholder institutternes kreditpolitik og forretningsgange hovedsageligt krav om, at kreditindstillingerne skal indeholde en ESG-vurdering, og at de konkrete ESG-forhold må vurderes for den enkelte kunde. Formuleringer om kunder, der er uønskede pga. ESG-relaterede kreditrisici, herunder kundens ESG-risikostyring, er generelt ukonkrete og overlader i for høj grad vurderingen til en subjektiv fortolkning. Afsnit 3.2 beskriver, hvordan institutterne i praksis håndterer disse kunder.

Institutterne bør forbedre området. Kreditpolitikken bør konkret beskrive, hvilke væsentlige ESG-relaterede kreditrisici instituttet ønsker og ikke ønsker. Kreditpolitikken kan f.eks. indebære, at visse kunder eller sikkerheder pga. deres ESG-forhold ikke vil være ønskede i instituttet. Desuden kan der være kunder eller sikkerheder, hvor instituttet har en særligt forsigtig tilgang pga. ESG-forhold, og kunder, hvor instituttet kræver en troværdig og tilstrækkelig plan for nedbringelse af ESG-relaterede kreditrisici, som instituttet i øvrigt følger op på.

Finanstilsynet har også set, at risikoen styres på porteføljeniveau. Det sker med grænser for omfanget af kunder med høje ESG-relaterede kreditrisici og for omfanget af utilfredsstillende omstillingsplaner – opgjort på porteføljeniveau. Det betyder, at instituttet tillader nogle enkelte kunder med høje risici og utilfredsstillende omstillingsplaner, men samtidig sikrer, at de kun udgør en lille andel af den samlede kundeportefølje. Instituttet vil typisk sætte grænserne ned over tiden. Finanstilsynet finder, at det kan være en relevant måde at styre risikoen på. Det kræver dog konkrete retningslinjer for, hvordan vurderingerne af de enkelte kunder skal ske, ligesom det stiller krav til kvaliteten af vurderingerne, så det opgjorte omfang af højrisikokunder, utilfredsstillende omstillingsplaner eller andre risikoindikatorer er retvisende.

Det følgende beskriver, hvordan vurderinger af enkeltkunder kan ske. Beskrivelsen er også relevant ved en porteføljemæssig tilgang, fordi instituttet skal foretage de samme analyser i de enkelte sager, uanset at det har risikogrænser på porteføljeniveau. Hvis instituttet vælger at risikostyre med risikogrænser på porteføljeniveau, så bør bestyrelsen fastsætte de væsentlige af dem, da risikogrænserne er et centralt element i instituttets risikoappetit.

Af nogle institutters kreditpolitik fremgår et ønske om på forskellig vis at understøtte kundernes bæredygtige omstilling mod opfyldelse af FN's 17 verdensmål eller klimalovens målsætninger ved at gøre det nemmere og billigere for kunderne at træffe grønne valg. Sådanne formuleringer kan ikke stå alene i

kreditpolitikken, idet det, som tidligere nævnt, også skal fremgå, hvilke væsentlige ESG-relaterede kreditrisici instituttet ønsker og ikke ønsker.

Vurdering af ESG-forhold er relativt nyt i kreditvurderingsprocessen og dækker over vurdering af mange forskellige typer af risici. Det er nødvendigt for en fælles forståelse af risici på tværs af instituttet, at instituttet har identificeret og defineret de forskellige former for ESG-relaterede kreditrisici, har besluttet, hvordan de måles, og i hvilket omfang instituttet ønsker at finansiere kunder, der har disse risici.

I modsat fald vil det blandt andet betyde, at risici ikke bliver identificeret eller behandlet ens. Det bør derfor være tilstrækkelig klart for instituttets medarbejdere, hvordan de skal analysere og vurdere ESG-forhold.

3.2 Fremgangsmåder for vurdering af kundens ESG-relaterede kreditrisici

Et betryggende beslutningsgrundlag ved bevillinger vil almindeligvis som minimum indeholde analyse af kundens eventuelle risici, der udspringer af ESG-forhold. Det betyder, at hvis der for kunden er ESG-forhold af en vis betydning for kreditrisikoen, så skal de analyseres. Det fremgår af ledelsesbekendtgørelsens bilag 1, nr. 16, for pengeinstitutter og nr. 18 for realkreditinstitutter.

Institutterne har forskellige metoder til at analysere og vurdere disse risici. Metoderne kan overordnet inddeles i tre typer, som bliver gennemgået i det følgende. Nogle institutter er desuden begyndt at registrere udvalgte nøgletal fra kundernes bæredygtighedsrapportering i forbindelse med regnskabsindtastning af årsrapporter. Formålet er at benchmarke kunderne med andre i samme branche og at følge kundernes udvikling. Registreringen er også relevant ved inddragelse af ESG i IRB-modeller til opgørelse af kreditrisiko og mere generelt til risikoklassifikation af kunderne.

I de fleste institutter bliver ESG-vurderingerne af kunder udarbejdet af den samme medarbejder, som også udarbejder den resterende del af kreditindstillingen. Institutterne har gennemført undervisning i ESG af de pågældende medarbejdere. I enkelte tilfælde bliver ESG-afsnittet i kreditindstillingen udarbejdet af medarbejdere, som har særlig ekspertise indenfor ESG, men ikke nødvendigvis er eksperter indenfor kredit. Hvis de ikke er det, bør de koordinere med medarbejdere med kreditkompetencer.

Metode 1 – tekstfelt i kreditindstillingen

Rådgiveren beskriver og vurderer kundens ESG-forhold i prosa i et tekstfelt i skabelonen til kreditindstilling. Der er sjældent krav til dataindsamling, behandling af bestemte emner eller øvrige retningslinjer for udfyldelse af tekstfeltet. Metoden er ofte den første, institutterne bruger.

Teksten i kreditindstillingen består ofte i høj grad af en beskrivelse af kundens samfundsgavnige aktiviteter, mens kundens ESG-relaterede kreditrisici kun i begrænset omfang er belyst. Vurderingerne af risiciene, herunder kundens risikostyring, er ofte kortfattede, generelle, kvalitative og subjektive. Det gør det svært at sammenligne graden af kundens ESG-relaterede kreditrisici med andre

kunders. Teksten er desuden vanskelig at bruge som grundlag for ledelsesrapportering og overvågning, da den ikke indeholder datapunkter. Det er på baggrund af disse svagheder, at institutterne har suppleret metode 1 med metode 2 – interne værktøjer.

Metode 2 – interne værktøjer

Institutterne benytter et værktøj til beregning af kundernes ESG-relaterede kreditrisici. I nogle tilfælde er værktøjet et Excel-ark, som består af en række spørgsmål og svarmuligheder. Institutterne beslutter en vægtning af de forskellige svar. Værktøjet beregner på baggrund af svarene en samlet ESG-score for den enkelte kunde. Finanstilsynet mener, at metoden kan være velegnet til analyse og vurdering, fordi den kan sikre, at de væsentligste risici bliver analyseret, målt og vurderet ensartet. Særligt fordi området er forholdsvis nyt, er det desuden en fordel, at medarbejderne systematisk guides igennem afdækning af de væsentlige områder. Herudover er resultaterne egnede til overvågning og rapportering.

Institutternes spørgsmål og fokusområder, herunder fordelingen mellem E, S og G, og vægtningen af spørgsmålene er i praksis meget forskellige på tværs af institutternes værktøjer. I nogle institutter varierer spørgsmålene også afhængigt af kundetype og branche. De har f.eks. specifikke skemaer til store kunder, ejendomskunder og landbrugskunder.

Spørgeskemaerne indeholder f.eks. spørgsmål om institutmedarbejderens vurdering af, om kunden rapporterer på ESG-nøgletal, vurdering af kundens miljø- og klimaforhold, medarbejdernes helbred, trivsel og sikkerhed, sociale forhold hos underleverandører, sammensætning af bestyrelsen i relation til kontrol af ledelsen, ledelsens og bestyrelsens værdisæt og adfærdskodeks, kundens strategi for ESG, og hvordan kundens indtjening og kapitalforhold kan blive påvirket af ESG-forhold. Svaremulighederne i værktøjerne udgøres enten af et tal eller en farve. Det er ikke defineret, hvad der kendetegner tallene eller farverne. F.eks. kan spørgsmålene besvares med 1 eller grøn, hvis kreditrisikoen er lav, men institutterne har ikke defineret lav kreditrisiko indenfor ESG. Vurderingen overlades derfor i høj grad til medarbejderens subjektive fortolkning og sikrer dermed ikke, at forskellige medarbejdere vil nå til nogenlunde samme vurdering af den samme kunde.

Et institut anfører mere konkrete og objektive spørgsmål og svarmuligheder, f.eks.: Har kunden været involveret i kontroverser indenfor de seneste to år, og hvis ja, hvordan er de håndteret? Er kundens værdikæde placeret i en række konkrete lande, og hvis ja, hvad gør kunden konkret i de pågældende lande for at minimere ESG-risici? Har kunden processer for at identificere og vurdere ESG-risici, og hvis ja, hvad omfatter de? Er kunden nævnt på instituttets liste over kunder, som bryder med internationale normer om menneskerettigheder, arbejdsstandarder og antikorruption, som defineret i FN's Global Compact og OECD's retningslinjer?

Det pågældende institut stiller desuden en række specifikke spørgsmål indenfor henholdsvis E, S og G om f.eks. kundens udledning, energieffektivitet, vand- og affaldsforbrug, medarbejdernes sundhed og sikkerhed, arbejdstager- og menneskerettigheder samt bestikkelse og korruption. Alle spørgsmålene

besvares med ja/nej eller objektive udsagn. De konkrete spørgsmål kombineret med objektive svarmuligheder sikrer mere ensartede vurderinger på tværs af medarbejderne. Finanstilsynet finder, at dette er en relevant metode for udarbejdelse af spørgsmål og svar i interne værktøjer. Indholdet i de konkrete spørgsmål bør dog altid afspejle det konkrete instituts væsentlige ESG-relaterede kreditrisici. Hvis instituttet benytter værktøjet til indsamling af ESG-data på dens kunder til andre formål end den konkrete kreditvurdering, bør instituttet have overblik over, hvilke ESG-data som indsamles til kreditvurdering, og hvilke data som indsamles til andet brug.

Institutterne kan på nuværende tidspunkt ikke sandsynliggøre, at spørgsmålene og svarene i værktøjerne afdækker de væsentlige ESG-relaterede kreditrisici for dem. Det er en væsentlig svaghed, som de bør arbejde videre på at fjerne. Det er vigtigt, at værktøjet afdækker relevante risici, og at vægtningen af svarene medfører en passende risikovurdering af kunden.

Metode 3 – analyse og vurdering af omstillingsplaner

Institutterne inddrager analyse og vurdering af kunders omstillingsplaner på klimaområdet. En omstillingsplan indeholder et eller flere mål og en beskrivelse af kundens plan for realisering af målene. De nærmere krav til en kundes omstillingsplan fastlægges som en del af institutternes risikovillighed på området.

Enkelte institutter har en systematisk tilgang til analyse og vurdering af omstillingsplaner for de største kunder i brancher med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici. De analyserer bl.a. målene i omstillingsplanen, kundens nuværende situation, de planlagte tiltag og de forventede udgifter ved at realisere planen. Analysen omfatter f.eks. en vurdering af, om kundens mål er i overensstemmelse med Paris-aftalens mål om begrænsning af den globale opvarmning, om kundens udledninger på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med Paris-aftalen, eller hvilke tiltag kunden har planlagt for at få aktiviteterne i overensstemmelse med den, og om kundens budget indeholder udgifter til at realisere tiltagene. I vurderingen tages også stilling til risikoen for manglede realisering af planen. Det omfatter f.eks., om tiltagene baserer sig på udviklet teknologi eller forventninger til politisk støtte til omstillingen. På baggrund af analysen tildeler instituttet kundens omstillingsplan en score, f.eks. rød, gul eller grøn.

For nogle institutter er kundens forventede udvikling mht. CO₂e-udledning mere afgørende end kundens aktuelle situation, når instituttet beslutter, om det vil yde finansiering til kunden. Finanstilsynet finder, at institutterne kan vælge at inddrage forventet udvikling hos kunderne som et tungtvejende parameter i deres kreditvurderingsproces. Det kan f.eks. ske gennem førnævnte analyse af kundens omstillingsplaner. Institutterne bør dog ved et sådant valg være bevidste om risikoen for, at kunden ikke realiserer planen. De bør også være opmærksomme på de risici, som det medfører for instituttet, indtil kundens udvikling er endelig. Desuden bør de følge op på kundens realisering af planen, på samme måde som de følger op på andre væsentlige oplysninger fra kunden.

Brug af metoderne

Institutterne benytter indledningsvis et tekstfelt i kreditindstillingen, metode 1. Deres erfaring er, at metoden ikke i tilstrækkelig grad sikrer afdækning af ESG-relaterede kreditrisici. De har derfor suppleret med interne værktøjer, metode 2. De interne værktøjer kategoriserer kundens risici. Institutterne angiver ofte kategoriseringen i kreditindstillingen. Desuden kræver institutterne, at væsentlige ESG-relaterede kreditrisici kommenteres i indstillingerne. Institutterne bruger dermed typisk både tekstfeltet i kreditindstillingsskabelonen og egne interne værktøjer for størstedelen af deres erhvervs kunder, mens analyse og vurdering af kundens omstillingsplaner, metode 3, på nuværende tidspunkt kun bruges for de største kunder i brancher med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici. Analyse og vurdering af omstillingsplaner kan også integreres i de interne værktøjer. Det kan ske ved, at det interne værktøj indeholder et spørgsmål om, hvilken score analysen af omstillingsplanen medfører. Alternativt kan analysen af omstillingsplanen ske gennem spørgsmål om planen i det interne værktøj.

Brancheanalyser

Institutterne inddrager også ESG i deres brancheanalyser. Det fremgår f.eks. af en brancheanalyse af fremstillingsbranchen, at ESG-risikoen er høj pga. branchens udledning kombineret med den vedtagne CO₂-afgift på området. Det fremgår af en brancheanalyse af bygge og anlæg, at branchens risiko er høj som følge af kommende lov- og rapporteringskrav kombineret med lav opmærksomhed på ESG-forhold blandt kunderne.

Institutternes interne værktøjer til opgørelse af kundernes ESG-relaterede kreditrisici indeholder ikke konkrete spørgsmål til disse punkter, og de har heller ikke restriktioner i deres kreditpolitik eller risikogrænser på porteføljeniveau relateret til de konstaterede ESG-relaterede kreditrisici i konkrete brancher. Der er derfor risiko for, at de identificerede risici i brancheanalyserne ikke bliver analyseret og håndteret i de konkrete creditsager eller begrænset på porteføljeniveau. Væsentlige identificerede risici i brancheanalyserne bør analyseres i de konkrete sager.

Brancheanalyserne udarbejdes i de fleste tilfælde af instituttets medarbejdere. Ét institut modtager dog også information fra en ekstern part om, hvordan ESG-forhold finansielt påvirker de enkelte brancher, og instituttet stiller i sine retningslinjer for udarbejdelse af brancheanalyser krav om inddragelse af centrale ESG-forhold fra kilden i brancheanalysen. Det er en god metode at udstikke konkrete retningslinjer for, hvordan ESG-relaterede kreditrisici skal inddrages i brancheanalyser.

3.3 ESG-forholds påvirkning af bevillinger

Finanstilsynet har gennemgået en række ESG-vurderinger af kunder med høje ESG-relaterede kreditrisici. I de konkrete eksempler påvirkede høje risici ikke bevillingerne af udlån. I nogle tilfælde skyldes det, at instituttets værktøj havde kategoriseret kunden med høje ESG-relaterede kreditrisici, men indstiller og bevilger havde ikke forholdt sig til værktøjets resultat. I andre tilfælde indeholdt vurderingen en beskrivelse af væsentlige risici, og hvordan disse kunne påvirke kunden. Enten fremgik det ikke, hvorfor sagen alligevel var bevilget,

eller også vægtede andre hensyn end ESG højere ved bevillingen. Der var også flere eksempler på, at institutterne ikke vurderede kundernes ESG-relaterede risici som høje, selvom analyser af kunderne viste væsentlige risici. Det kan være et udtryk for, at institutterne vurderer ESG-relaterede risici for positivt, og at de af den årsag ikke påvirker bevillingen.

I sager med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici bør de konkrete risici fremgå af kreditindstillingen. Hvis sagen alligevel bevilges, bør det fremgå hvorfor, og hvilke eventuelle betingelser instituttet stiller for at yde finansieringen. Det vil være samme tilgang, som institutterne har ved behandling af andre væsentlige kreditrisici i kreditindstillinger og bevillingspåtegninger. Hvis risiciene er for høje, bør instituttet ikke bevilge sagen, eller det bør tilpasse vilkårene, så risikoen bliver forsvarlig. Tilpasning af vilkår kan f.eks. være kortere løbetid og krav om realisering af en omstillingsplan. Hvis instituttet i væsentligt omfang styrer risikoen på porteføljeniveau som beskrevet i afsnit 3.1, så kan enkeltsager bevilges trods høje ESG-relaterede kreditrisici. Det bør dog fortsat være belyst i sagen, at kunden har høje risici, og hvorfor de er høje.

Kunder med væsentlige ESG-relaterede kreditrisici, herunder dårlig styring af disse risici, er i en del institutter enten ikke integreret i bevillingshierarkiet eller kræver eskalation. Hvis institutterne har besluttet, at visse høje risici kan bevilges i særlige tilfælde, så vil det være naturligt, at bevillingen sker på et højere organisatorisk niveau. Institutterne bør tilstræbe, at det er konkret beskrevet i det højere organisatoriske niveaus beføjelser, hvad der skal være opfyldt, før instituttet kan foretage en sådan bevilling. Det vil svare til tilgangen for håndtering af andre væsentlige kreditrisici. Når institutternes kreditpolitik og metode for analyse af ESG-relaterede kreditrisici i de enkelte sager bliver mere konkret og ensartet på tværs af medarbejdere, vil eskalation ikke længere være nødvendig.

3.4 ESG-data og ESG-bevillingsgrundlag

Institutterne oplever, at der er mange ESG-data for store kunder og færre for små og mellemstore. Institutterne forventer, at ESG-data løbende vil blive forbedret. Det vil bl.a. ske som følge af Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), der indeholder en række krav til virksomheders rapportering om bæredygtighed. CSRD omfatter i dag store og børsnoterede virksomheder, men vil gradvist træde i kraft for flere virksomheder. Det vil også indirekte omfatte flere små og mellemstore virksomheder, da større virksomheder er afhængige af data fra deres underleverandører for at kunne opgøre deres egne bæredygtighedstal.

Institutternes ESG-grundlag ved bevilling af udlån mv. består af, eller vil fremover komme til at bestå af, en eller flere af nedenstående kilder. De større institutters mest brugte kilde er deres ESG-værktøj. Herudover arbejder institutterne på, at en række ESG-data indenfor landbrug, ejendomme og transport fremover kan trækkes direkte ind i deres systemer gennem e-nettet. Det omfatter bl.a. udledningsdata for landbrugskunder og energimærker og BBR-oplysninger om ejendomme.

Institutterne bør anvende tilgængelig ESG-data. Lav datakvalitet på nogle områder bør dermed ikke være årsag til at udskyde arbejdet med ESG-risici på kreditområdet. Det er bedre at igangsætte arbejdet for at opbygge værdifulde erfaringer, selvom ESG-relaterede risici på nogle områder kan være svære at måle.

Kilder til ESG-grundlag:

- instituttets ESG-værktøj
- kundens eget markedsføringsmateriale angående ESG
- kundens interne rapportering om ESG-forhold og ESG-relaterede kreditrisici
- validerede bæredygtighedsrapporter
- kundens ESG-certificeringer
- eksterne ESG-ratings
- data fra eksterne ESG-portaler og købte data
- data fra medier og NGO'er.

Instituttets ESG-værktøj

De institutter, som har et internt ESG-værktøj, som beskrevet i afsnit 3.2, genererer ESG-data på kunden, når de bruger værktøjet. Instituttets besvarelse af spørgsmålene bliver arkiveret som en del af bevillingsgrundlaget. Beskrivelsen af metoden i afsnit 3.2 omfatter en række svagheder ved institutternes nuværende værktøjer. Det er f.eks. ikke dokumenteret, at værktøjerne afdækker de relevante risici, og nogle spørgsmål og svarmuligheder er desuden ukonkrete og kræver en subjektiv vurdering.

Kundens eget markedsføringsmateriale angående ESG

Kundens markedsføringsmateriale bygger typisk på kundens egne og ikke validerede ESG-data og -information. Formålet med markedsføringsmateriale er at sætte afsenderen i et godt lys – ikke at afdække risici. Institutterne bør være opmærksomme på, at materialet derfor sjældent er retvisende i kreditvurderingssammenhæng.

Kundens interne rapportering om ESG-forhold og ESG-relaterede kreditrisici

Nogle kunder gennemfører interne kontroller og rapporterer internt om ESG-forhold og ESG-relaterede kreditrisici, f.eks. i form af direktions- og bestyrelsesrapportering og resultater fra intern revision eller en intern kontrolenhed. Jo større kunden er, jo større er sandsynligheden for, at kunden har sådant materiale. Da materialet bruges til kundens drift, er det i kundens interesse, at det er så retvisende som muligt. Kvaliteten afhænger af kundens kompetencer på området.

Validerede bæredygtighedsrapporter

Flere og flere kunder får eksternt validerede bæredygtighedsrapporter. Kundens oplysninger er dermed valideret af en uafhængig tredjepart med kompetencer indenfor bæredygtighedsrapportering. Det øger troværdigheden af rapporteringen og giver ofte en større transparens omkring opgørelsesmetoderne og sikkerhedsgraden bag data. Hvis rapporteringen ikke bygger på lovgivningsmæssige forpligtelser eller kundens tilslutning til en frivillig standard, så vælger

kunden typisk selv, hvilke områder rapporteringen belyser. Der er dermed risiko for, at væsentlige risikoområder ikke er belyst.

Kundens ESG-certificeringer

En certificering er udstedt af en tredjepart som bevis på, at kunden lever op til certificeringskrav. Der eksisterer mange forskellige certifikater, som bliver udstedt på forskellige vilkår og på baggrund af forskellige dokumentationskrav. Som eksempel udstedes certifikater indenfor fødevarer, møbler og tøj. Det er positivt, hvis en kunde har certificeringer, da det vidner om et vist niveau på et givet område. Det udelukker dog ikke, at kunden har væsentlige ESG-relaterede kreditrisici på andre områder, som certificeringen ikke afdækker.

Eksterne ESG-ratings

En ekstern ESG-rating er en vurdering af hele eller dele af kundens ESG-profil, som er udarbejdet af et ratingbureau. Eksterne ratings bruger forskellig metodik og måler forskellige forhold. EBA's "Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms", pkt. 136-140, indeholder eksempler på, hvordan eksterne ratings adskiller sig⁷. Eksterne ratings kan afdække risici og rangere en kunde i forhold til andre kunder, baseret på de udvalgte kriterier. ESG-ratings eksisterer typisk kun for store selskaber.

Der er stor forskel på institutternes brug af de eksterne ESG-ratings i kreditvurderingsprocessen, herunder på antallet af inddragne ratings. Det omfatter f.eks. en kortfattet beskrivelse af en enkelt rating i kreditindstillingen, et spørgsmål om en rating i instituttets interne ESG-værktøj, og at resultatet af flere ratings påvirker, om der er behov for en dybere ESG-analyse af kunden. Finanstilsynet finder, at det kan være relevant at bruge ratings på disse måder. Hvis institutterne vælger at bruge eksterne ratings, bør de kunne argumentere for valget af ratings. Hvis de inddrager flere ratings i ESG-vurderingen, bør de kunne argumentere for, hvorfor netop de valgte ratings er relevante at betragte sammen. Det bør fremgå tydeligt, hvordan instituttet forholder sig til de enkelte ratings, og de bør være bekendt med en given ratings styrker, svagheder og metodik.

Data fra eksterne ESG-portaler og købte data

Institutterne stiller eksterne ESG-dataportaler til rådighed for deres kunder. Erhvervskunder kan indtaste informationer om deres virksomhed, hvorefter portalerne på baggrund af den enkelte kundes input leverer ESG-data til kunden – og i nogle tilfælde forslag til forbedringer. Institutterne kræver ikke, at kunderne bruger portalerne, der er tale om et tilbud. Formålet med værktøjerne er at gøre det nemt for kunderne at skaffe ESG-data og komme i gang med arbejdet på området.

⁷https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Reports/2021/1015656/EBA%20Report%20on%20ESG%20risks%20management%20and%20supervision.pdf

Eksempler på portaler og værktøjer:

- Portal, hvor landbrugskunder kan dokumentere effekten af deres klimatiltag og få svar på, hvordan bedriftens udledning mindskes mest muligt. Portalen kan hjælpe landbrugskunderne med at udarbejde en klimahandlingsplan og dokumentation for effekten af gennemførte tiltag.
- Digitalt rapporteringsværktøj for små og mellemstore virksomheder, som gør det enkelt for dem at indsamle og rapportere på ESG-data. Desuden en læringsplatform for samme målgruppe med værktøjer til at udføre en væsentlighedsanalyse og omstillingsplan.
- Værktøj, som hjælper kunderne med at finde deres væsentligste interessenters forventninger og krav og pege på, hvor kundens indsats kan gøre den største forskel.

Værktøjerne giver institutterne mulighed for at stille krav om ESG-data og omstillingsplaner fra deres kunder, da kunderne forholdsvis nemt og gratis kan levere begge dele. Resultaterne af værktøjerne kan ikke stå alene, men kan udgøre en del af datagrundlaget for institutternes analyse og vurdering af kundernes ESG-relaterede kreditrisici. I portalernes nuværende formater afdækker de ikke alle risici. Institutterne bør være opmærksomme på at få belyst øvrige væsentlige ESG-relaterede kreditrisici gennem andre kilder. Det kan det ske, at værktøjerne foreslår forbedringer, som gavner kundens ESG-forhold, men som ikke er rentable for kunden. Det vil i nogle tilfælde øge instituttets kreditrisiko, hvis kunden gennemfører disse.

Endeligt kan institutterne købe ESG-data på deres kunder. Det omfatter f.eks. udledningsdata på bedriftsniveau for landbrugskunder.

Data fra medier og NGO'er

Tilfælde, hvor kundernes ESG-forhold bliver negativt omtalt af medier eller NGO'er, vil typisk øge de pågældende kunders risici, da det påvirker deres omdømme. Det er derfor relevant, at institutterne løbende overvåger dækningen af deres kunder.

3.5 Sikkerheder

Pengeinstitutters forretningsgange for bevilling af eksponeringer vil almindeligvis indeholde principper for, hvordan sikkerheder skal værdiansættes forsigtigt i lyset af de gældende markedsforhold, herunder principper for inddragelse af ESG-forhold, som må antages at påvirke værdien af sikkerheden. Det fremgår af ledelsesbekendtgørelsens bilag 1, nr. 17. Realkreditinstitutter skal værdiansætte ejendomme til markedsværdi, jf. bekendtgørelse om værdiansættelse af pant og lån i fast ejendom som sikkerhed for udstedelse af særligt dækkede obligationer (værdiansættelsesbekendtgørelsen). ESG-forhold kan påvirke markedsværdien.

Klima- og miljørisici har påvirket markedspriserne og vil med stor sandsynlighed også gøre det fremover. Der er f.eks. en forventning i markedet om, at certificering af kontor-, lager- og logistikejendomme vil blive normen for stort set

alle nyopførte ejendomme de kommende år. Desuden stiller erhvervslejere i stigende grad krav til erhvervsjendommens bæredygtighed, og nogle købere ønsker grønne lejekontrakter, som indeholder krav til brugen af ejendommen. Der er også undersøgelser, som viser, at lejeniveauet i gennemsnit er højere i certificerede kontorejendomme end i ikke-certificerede ejendomme.

Institutterne oplyser, at de tager hensyn til klima- og miljørisici ved værdiansættelse af sikkerheder. De nævner, at de f.eks. tager højde for forurening og for erosion nær kystområder, og at de i øvrigt har gjort det i mange år. Enkelte institutter har også undersøgt den fremtidige oversvømmelsesrisiko for både privat- og erhvervsjendomme. Et eksempel på en sådan analyse fremgår af en publikation fra Nationalbanken⁸. Institutterne bruger analyserne til at opgøre risikoen på porteføljeniveau. Ét institut bruger dem også i kreditvurderingen af den enkelte kunde. Her kan medarbejderen, som udarbejder kreditindstillingen, slå op, om den konkrete ejendom ligger i en risikozone. Medarbejderen skal også besvare spørgsmål i instituttets værktøj om, hvorvidt ejendommen ligger i en risikozone, og om der i løbet af de seneste år har været oversvømmelse eller andre hændelser. Nogle institutter følger desuden EU's revision af bygningsdirektivet, som kan føre til ændrede energikrav til ejendomme.

Herudover oplyser institutterne, at de bruger energimærker og BBR-oplysninger som ESG-data på ejendomssager. BBR indeholder bl.a. oplysninger om opførelsesår, opvarmningsform og byggematerialer. Både energimærker og BBR-oplysninger er fra offentligt tilgængelige kilder. Alle institutter har dermed adgang til sådanne data på danske ejendomme. Da energimærker er et lovkrav for erhvervsjendomme, er dækningsgraden for danske erhvervsjendomme høj. Institutterne bruger på nuværende tidspunkt ikke kilderne til at opgøre risikoen ved kreditgivning. I stedet bruges de i forbindelse med finansiering af energiforbedring af ejendomme, f.eks. i form af grønne låneprodukter.

Ingen institutter bruger på nuværende tidspunkt ejendommens livscyklusvurdering, bæredygtighedscertificeringer eller lignende data til vurdering af risikoen ved finansieringen.

Det er relevant, at institutterne har analyseret risikoen for oversvømmelse af ejendomme. Det er dog stort set den eneste analyse, som de har foretaget i forhold til ESG-forholds påvirkning af værdien af kundens stillede sikkerheder. De har dermed ikke analyseret, om øvrige ESG-forhold kan påvirke ejendomme og øvrige aktivklasser, hvis de udgør en væsentlig andel af institutternes sikkerheder eller kundernes aktiver. Det kunne f.eks. være motorkøretøjer og produktionsanlæg drevet af fossile brændstoffer. Analyser af denne type kan afdekke behov for forsigtighed i kreditprocessen, f.eks. som fradrag i sikkerhedsværdierne eller lavere belåningsgrænser. Det kan også medføre en mere

---

⁸ Danmarks Nationalbanks publikation "Klimaforandringer kan smitte af på den finansielle stabilitet", side 8, figur 4. <https://www.nationalbanken.dk/media/zjyok0vq/analyse-nr26-klimaforandringer-kan-smitte-af-paa-den-finansielle-stabilitet.pdf>

konservativ tilgang til referencer for afkast og lejeniveau i værdiansættelsen af ejendomme.

4. Interne kontroller og rapportering

Kontroller

Institutterne oplyser, at kontrol med ESG-relaterede kreditrisici indgår i deres eksisterende kontrolmiljø og kontrolleres på samme måde som øvrige væsentlige kreditrisici. Formålet med kontrollerne er bl.a., at de kan handle, hvis kvaliteten af kreditindstillinger er utilfredsstillende, instituttet påtager sig for store risici, eller lovgivningen ikke efterleves. Det er vigtigt, at institutterne har integreret væsentlige ESG-relaterede kreditrisici i deres kreditkontroller, og at der er dokumentation af disse kontroller.

Første forsvarslinje bør kontrollere eget arbejde. Det kan omfatte kontrol af, om der er gennemført analyser af ESG-relaterede kreditrisici i kreditindstillinger, kontrol af kvaliteten af disse analyser, kontrol af, om bevillingen er forsvarlig, hvis kunden har væsentlige ESG-relaterede kreditrisici, og kontrol af, om kreditindstillingerne er i overensstemmelse med instituttets retningslinjer på ESG-området.

Risikostyringsfunktionen bør tage stilling til første forsvarslinjes kontrolresultater. Det kan ske ved, at risikostyringsfunktionen selv gennemgår en række kreditindstillinger og vurderer, om den kommer frem til samme resultater som første forsvarslinje. Hvis instituttet bruger interne værktøjer som beskrevet i afsnit 3.2 til vurdering af kundens ESG-relaterede kreditrisici, vil det også være relevant, at risikostyringsfunktionen validerer værktøjet. Det omfatter, at den forholder sig til, om værktøjet giver passende resultater, og om dets spørgsmål afdækker instituttets relevante risici.

Risikostyringsfunktionen bør – og vil typisk også – overvåge porteføljen. En overvågning kan f.eks. omfatte udviklingen i antallet af kunder med høje ESG-relaterede kreditrisici, kunder uden tilfredsstillende omstillingsplaner, porteføljens CO₂e-udledning eller andre indikatorer på forhøjet kreditrisiko. Risikostyringsfunktionen bør desuden i forbindelse med indstillingen af kreditpolitikken til bestyrelsen vurdere, om kreditpolitikken på ESG-området er konkret og passende i forhold til instituttets risici.

Intern revision bør revidere, om første og anden forsvarslinje lever op til ovenstående.

Ligesom medarbejderne i første forsvarslinje bør uddannes i ESG, er der også behov for nye kompetencer på ESG-området hos medarbejderne i anden og tredje forsvarslinje.

Arbejdet med området kan være en svær opgave for 2. og 3. forsvarslinje, hvis instituttets risikoappetit ikke er konkretiseret. I sådanne tilfælde har 2. og 3. forsvarslinje en opgave med at få kreditpolitikken i overensstemmelse med lovgivningen, og indtil dette er sket også at vurdere, om instituttets faktiske efterlevelse af kreditpolitikken medfører for høje kreditrisici.

Rapportering

Få institutter kan trække kreditdata på ESG-området. Det kan f.eks. være data om fordelingen af energimærker for ejendomme, antallet af ejendomme med risiko for oversvømmelse, andelen af kunder med høje ESG-relaterede kreditrisici baseret på resultatet fra deres interne værktøj, eksponeringsomfanget i ESG-højrisikobrancher og disse branchers CO₂-intensitet. Det er typisk resultatet af denne overvågning, som indgår i institutternes interne rapportering.

Det er relevant, at institutterne udvider den interne rapportering med en stillingtagen til deres risiko – baseret på tallene fra overvågningen kombineret med de overordnede resultater fra kreditkontrollerne af enkeltsager.

Nogle få institutter rapporterer en liste over kunder med høje ESG-relaterede kreditrisici til bestyrelsen. Et institut har oplyst, at bestyrelsen ellers ikke ville se disse sager, da kundernes kreditbonitet generelt er god. Finanstilsynet finder, at en sådan liste i en læringsperiode kan være et godt værktøj, da den bidrager til, at bestyrelsen kender instituttets risici og tilgang på området. Listen giver bl.a. bestyrelsen en bedre mulighed for at ændre retning, hvis risiciene ikke stemmer overens med bestyrelsens risikoappetit.

En del institutter omtaler deres håndtering af ESG-risici på kreditområdet og oplyser en række ESG-data om deres udlånsportefølje i deres eksterne rapportering. Det er vigtigt, at der er sammenhæng mellem den interne og eksterne rapportering.

5. Klassifikation af bæredygtig finansiering

Ledelseskendtgørelsen indeholder krav til klassifikation af bæredygtig finansiering. Kravene omfatter bl.a., at udlånsprodukter, der omtales som bæredygtige, kun må omtales som sådan, hvis de reelt er det, og at institutterne skal have interne processer for klassifikation og løbende opfølgning på sådanne udlånsprodukter.

Kravene er angivet i ledelseskendtgørelsens bilag 1, nr. 19. Det fremgår her, at i det omfang, det er relevant for instituttet, vil forretningsgangene for bevilning af eksponeringer almindeligvis indeholde principper for miljømæssig bæredygtig finansiering, herunder kriterier for klassificering som bæredygtig, og hvordan det sikres, at låneformålet opfylder kriterierne, og at kunden har evnen og viljen til løbende at overholde dem.

Kravene adskiller sig væsentligt fra de ovenfor nævnte krav om kreditvurdering, da de har til formål at sikre transparens og troværdighed om den finansiering, som institutterne omtaler som bæredygtig. Institutternes risiko ved manglende efterlevelse af disse krav er hovedsageligt omdømmerisici.

Finanstilsynet vurderer, at området er vigtigt, da manglende transparens og troværdighed kan medføre betydelige omdømmerisici for institutterne. EBA

offentliggjorde ultimo 2023 "Report on green loans and mortgages"⁹ og "EBA opinion on green loans and mortgages"¹⁰ og i juni 2024 "Report on green-washing, monitoring and supervision"¹¹ med yderligere information om emnet. Finanstilsynet konstaterer, at flere compliancefunktioner har fokus på området og på, at der kan være compliancerisici knyttet til institutternes definition af bæredygtighed og efterlevelse af egne retningslinjer på området.

Investeringsområdet er omfattet af regler med et lignede formål i disclosure-forordningen¹². Reguleringen på investeringsområdet er dog mere detaljeret og definerer bl.a., hvad instituttet skal vurdere, når det fastsætter, om en investering er bæredygtig. Reguleringen definerer ikke bæredygtighed for produkter på udlånsområdet. I stedet beskriver institutterne deres definition af bæredygtighed gennem såkaldt grønne frameworks eller Green Bond Frameworks (GBF). Her kan institutterne f.eks. bruge EU-taksonomien¹³, som fastsætter kriterierne for, om en økonomisk aktivitet kan kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig. Institutternes grønne frameworks er offentliggjort. Institutterne har desuden interne retningslinjer til at sikre, at de efterlever det grønne framework, når de tilbyder bæredygtige låneprodukter til kunder.

Finanstilsynet har offentliggjort et notat om udstederes brug af Green Bond Frameworks¹⁴. Det fremgår af notatet, at flere udstedere giver sparsomme og ukonkrete oplysninger om de grønne projekter, som obligationerne skal finansiere. Det kan medføre en risiko for, at der også er uklare definitioner af, hvilken finansiering som klassificeres som bæredygtig. Notatet beskriver også, at der er udstedere, som i GBF angiver, at obligationsprovenuet anvendes til aktiviteter i overensstemmelse med taksonomien, selvom de ikke har dokumentation for det. Det er vigtigt, at institutterne har dokumentation for, at finansiering, som klassificeres som bæredygtig, lever op til instituttets definition af bæredygtighed.

Finanstilsynet har på investeringsområdet bl.a. givet påbud til finansielle virksomheder, som ikke havde tilstrækkelige interne metoder og processer til at sikre, at de overholdt kravene for bæredygtige investeringer. Finanstilsynet har også givet påbud til finansielle virksomheder, hvis markedsføring af bæredygtige investeringsforeninger ikke retvisende afspejlede de oplyste bæredygtighedsegenskaber i prospektet. Det er vigtigt, at tilsvarende interne metoder og processer, som operationaliserer de grønne frameworks, og markedsføringen af bæredygtige låneprodukter ikke har de samme eller lignende mangler. Hvis det er tilfældet, risikerer instituttet, at dets eksterne rapportering om omfanget

⁹https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2023-12/e7bcc22e-7fc2-4ca9-b50d-b6e922f99513/EBA%20report%20on%20green%20loans%20and%20mortgages_0.pdf

¹⁰https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2023-12/61f2dee7-3ab2-4eb0-b239-587fa8b1bbd3/EBA%20opinion%20on%20green%20loans%20and%20mortgages_1.pdf

¹¹<https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-05/a12e5087-8fd2-451f-8005-6d45dc838ffd/Report%20on%20greenwashing%20monitoring%20and%20supervision.pdf>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

¹⁴<https://www.finanstilsynet.dk/nyheder-og-presse/nyheder-og-pressemeddelelser/2024/sep/under-soegelse-af-udstederes-brug-af-green-bond-frameworks>

af bæredygtig finansiering ikke er retvisende, og at det derfor gør sig skyldig i greenwashing. Der kan også være en risiko for, at instituttets grønne obligationer ikke bruges til bæredygtig finansiering som lovet til obligationsinvestorerne. Det kan påvirke likviditeten af de grønne obligationer og dermed skade investorernes og omverdenens generelle tillid til instituttet.

6. Institutternes overholdelse af ledelsesbekendtgørelsen fremover

Ledelsesbekendtgørelsens krav angående ESG-forhold har været gældende siden december 2020 og juni 2021.

EBA udgav i 2021 en rapport om styring af og tilsyn med ESG-relaterede risici¹⁵. Rapportens konklusioner skulle bruges i udviklingen af retningslinjer for styring af disse risici. EBA havde et udkast til disse retningslinjer i høring fra januar til april 2024¹⁶. Retningslinjerne er langt mere detaljerede end ledelsesbekendtgørelsens krav.

Det er vigtigt, at institutterne overholder ledelsesbekendtgørelsens krav, inden kravene på området skærpes betydeligt gennem EU-regulering. Det er ovenfor beskrevet, hvordan institutterne i praksis kan leve op til ledelsesbekendtgørelsen. Nogle institutter er længere end andre. Institutter, som ikke er så langt, risikerer at sidde tilbage med kunder og sikkerheder, som andre ikke ønsker at finansiere.

Finanstilsynet vil fremadrettet øge tilsynet med institutternes håndtering af ESG-relaterede kreditrisici. Det vil bl.a. ske på inspektioner og gennem fortsat dialog med institutterne. Dialogen vil bl.a. omfatte, hvordan håndteringen i praksis kan gøres mindre omfattende for mindre og mellemstore institutter end for større institutter.

---

¹⁵https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Reports/2021/1015656/EBA%20Report%20on%20ESG%20risks%20management%20and%20supervision.pdf

¹⁶ <https://www.eba.europa.eu/activities/single-rulebook/sustainable-finance/guidelines-management-esg-risks>